

Genanalyse giver mere præcis behandling mod æggestokkekræft

Data
Redder
Liv.

Dorte Remar fik i 2016 konstateret kræft i æggestokkene. Hun fik i samme forbindelse foretaget en genanalyse, som afslørede, at hun har en medfødt genfejl, der markant øger risikoen for nogle kræftformer. Dortes sundhedsdata bruges nu til at skabe en mere effektiv og målrettet behandling mod kræften. Desuden hjælper genanalysen til at rådgive hendes pårørende.

Kræft i æggestokkene opstår for det meste som en tilfældighed, men i Dorte Remars tilfælde (og i cirka 15% af alle tilfælde af æggestokkekræft) opstår sygdommen på baggrund af en medfødt ændring i de såkaldte BRCA-gener. Har man en medfødt BRCA2-genforandring som Dorte, har man en forøget risiko for både brystkræft og æggestokkekræft.

På baggrund af en gentest fik Dorte i 2017 bekræftet, at hun havde medfødte ændringer i BRCA-generne. Med denne viden kunne lægerne tilbyde hende en særlig medicinsk behandling, som kun gives til patienter med en BRCA-forandring, fordi man ved, at den er særlig god til at behandle netop denne gruppe mennesker.

Desuden følges Dorte nu tæt i forhold til udvikling af brystkræft, da BRCA2-genforandring medfører en forøget risiko for denne type kræft.

Dorte Remar er positivt indstillet over for brugen af sundhedsdata, fordi hun med udgangspunkt i sit eget kræftforløb har oplevet, hvordan brugen af sundhedsdata kan forbedre behandlingsmulighederne for hende selv og hendes familie. Helt konkret har Dortes sundhedsdata dels betydet, at der var en mere målrettet medicinsk behandling, hvis hun skulle få et tilbagefald, dels at hendes pårørende ville være bedre stillet med forebyggende undersøgelser, hvis de også har genfejlen.

Dorte får nu en mere målrettet kræftbehandling på baggrund af genanalyse

Dorte Remar er journalist og 63 år. I 2016 fik hun stillet diagnosen kræft i æggestokkene. Året efter fik Dorte tilbud om at blive testet for medfødte ændringer i generne BRCA1 og BRCA2, som kunne have betydning for Dortes videre behandling samt hendes pårørende.

”

”Det var en lettelse at få en forklaring på, hvorfor man har fået sygdommen. Den var ikke livsbetinget, men er opstået, fordi jeg har genmutationen BRCA2.”

”

”Genanalysen har medvirket til, at mine behandlingsmuligheder er bedre, hvis jeg skulle få et tilbagefald, da der er frigivet en medicin specielt målrettet kvinder med ændringer i BRCA2-genet. Derudover bliver jeg nu fulgt nøje ift. brystkræft, da man ved, at BRCA2 også giver en forhøjet risiko for at udvikle brystkræft.”

”

”Hvis vi antager, at jeg har givet BRCA-forandringsgenet videre til mit barn, vil der selvfølgelig være en stor sorg forbundet med det. Men fordi jeg har fået genetisk rådgivning på Rigshospitalet, kan mine pårørende også få tilbud om at blive testet og dermed komme til mere målrettede og forebyggende undersøgelser, så eventuel kræftsygdom kan opdages på et tidligt tidspunkt.”

COPENHAGEN
HEALTHTECH
CLUSTER

Sundhedsdata skal bruges til at forbedre patientforløbet

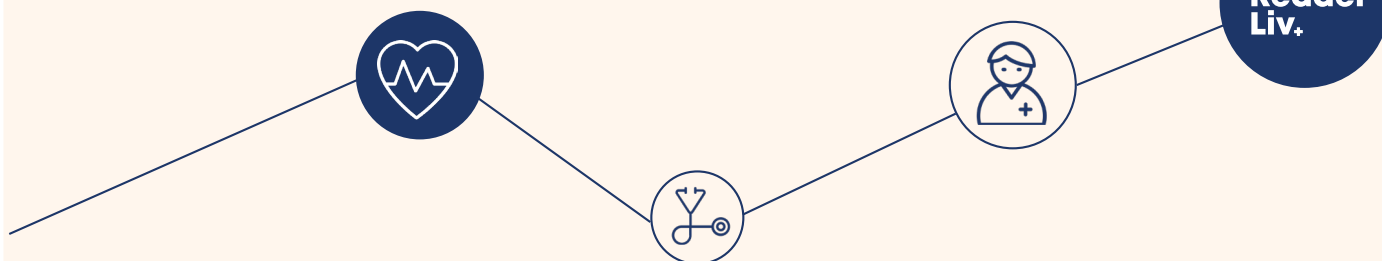
I dag får alle danske patienter med kræft i æggestokkene tilbudt at få gennemført en gentest. Det er første gang, man i Danmark tilbyder gentest til samtlige patienter uanset klinisk mistanke om arvelig betinget kræft.

Viden om, hvorvidt patienten har forandringer i BRCA-generne, kan hjælpe kræftlægerne med at tilrettelægge behandlingen, da nogle typer behandling har øget effekt ved netop denne type genfejl.

Derudover kan gentesten bruges til at rådgive patientens nære pårørende som søstre og døtre, men også mandlige slægtninge kan være bærere af genforandringen, fortæller overlæge, professor

Anne-Marie Gerdes fra Klinisk Genetisk Klinik på Rigshospitalet.

“De fleste vil få besked om, at deres kræft ikke skyldes en genfejl, og det kan være en lettelse. Hvis testen viser, at patienten har genfejlen, får de og deres familie tilbud om genetisk rådgivning. Op til 50% af de kvinder, som har genfejlen, får kræft i æggestokkene. Derfor anbefales det, at de får fjernet deres æggestok og æggeledere, når de ikke skal have flere børn. Ved at udbrede tilbuddet til alle patienter med æggestokkekræft forventer vi at opspore flere raske pårørende, der så får mulighed for at tage stilling til, om de ønsker en genanalyse,” fortæller Anne-Marie Gerdes.

Kræft i underlivet

Æggestokke-/ovariekræft er den fjerde hyppigste årsag til kræftdødsfald hos kvinder i Danmark og rammer hvert år cirka 450 kvinder.

Omkring 15% af alle tilfælde af kræft i underlivet skyldes en genfejl i de såkaldte BRCA1 og BRCA2 gener.

Kilde: Kræftens Bekæmpelse, Rigshospitalet

Hvad er genetisk rådgivning?

Genetisk rådgivning indebærer, at man får udarbejdet et stamtræ, hvor alle syge og raske slægtninge bliver optegnet. Skemaet danner grundlag for en risikovurdering. På baggrund af risikovurderingen skønner lægen, om man kan have en øget risiko for f.eks. brystkræft og tilbydes eventuelt en gentest. Gentesten består af en undersøgelse fra én i familien, som har eller har haft sygdommen.